

KOCAELİ İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

**EĞİTİM ORTAMLARINDA
ŞİDDETİ ÖNLEME EĞİTİMLERİ**

İLKOKUL SUNUMU

Çocuk Nedir?

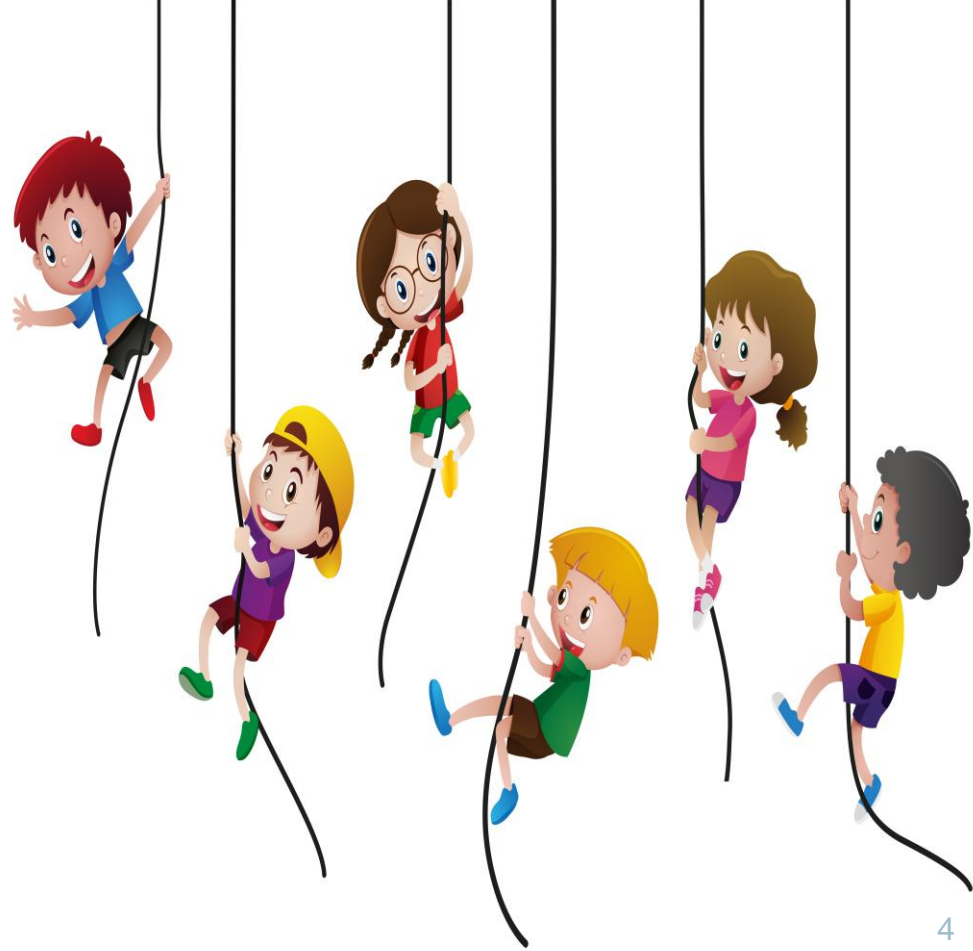

**18 YAŞINA KADAR
HER BİREY
ÇOCUKTUR.**

Çocuk Hakları Nelerdir?

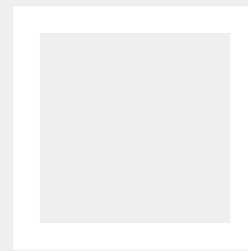
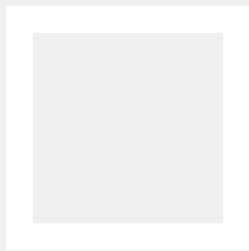

- Yaşama hakkı
- Eğitim alma hakkı
- Sağlıklı beslenme hakkı
- Savaşlardan veya diğer tehlikelerden korunma hakkı
- Düşüncelerini ifade edebilme hakkı
- Görüşlerinin alınması hakkı
- Dinlenme ve oyun hakkı
- İsim alma, anne babasını tanıma ve bilme, onlar tarafından bakılma hakkı
- Kendi haklarını öğrenme hakkı
- İhmal ve istismardan korunma hakkı

HAYDİ BİRLİKTE BAZI OLAYLARIN BİZE VE ÇEVREMİZE ZARAR VERİP VERMEDİĞİNİ TARTIŞALIM

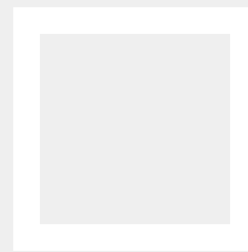
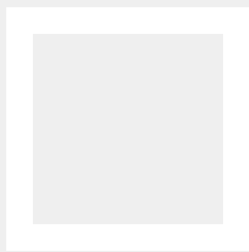

**Bir arkadaşınız
istediğinizi
yapmazsa onunla
küsmeniz.**

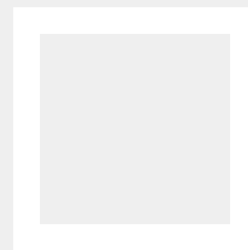
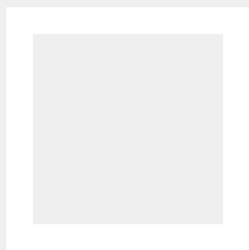

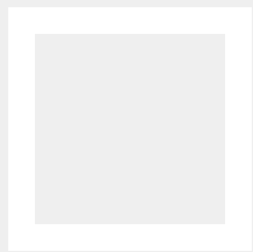
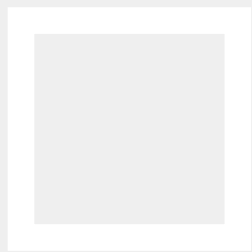
**Sınavdan düşük not
alan arkadaşınızla
herkesin içinde
dalga geçmeniz.**

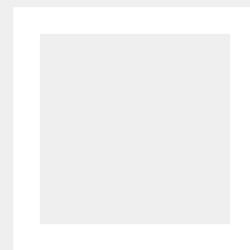
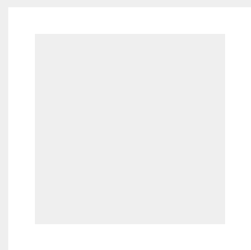
**Sınıftaki bir
arkadaşınıza bir
özelliğinden dolayı
lakap takmanız.**

**Su mataranızı kıran
arkadaşınıza bağırmak
yerine buna
üzüldüğünüzü ifade
etmeniz.**

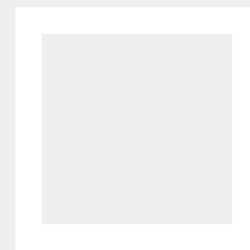
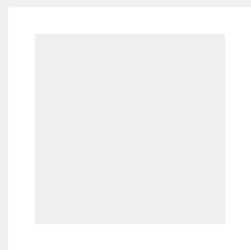

**Bazı arkadaşlarınızı
oyunlarınıza
almamanız.**

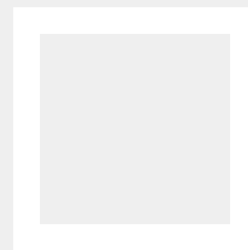
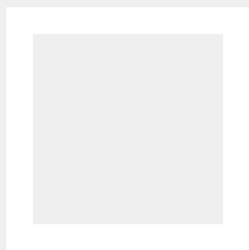

**Sizi iten
arkadaşınıza
vurmanız.**

**Arkadaşınızın sizinle
paylaştığı bir sırrı
ondan habersiz başka
arkadaşlarınızla
paylaşmanız.**

***Biraz önce sorduğumuz
olayların ortak noktası ne
olabilir?***

ORTAK NOKTASI

- Biz bu davranışların pek çoğunu şiddet olarak kabul ediyoruz.
- Şiddet birine zarar vermek amacıyla yapılan davranışlardır (Tezel, 2002).
- Bu davranışlar farklı şekillerde karşımıza çıkabilir.

ŞİDDET TÜRLERİ

- Birine vurmak, itmek, kalem atmak, saç çekmek **fiziksel şiddettir**. Bu şiddet türü daha kolay fark edilir. Ayrıca sizin isteğinizin dışında ve istemediğiniz biçimde başka birinin sizin özel bölgenize dokunması da bir şiddet türüdür.
- Kişinin hatalarını hatırlatma, bağırma, yalan söyleme, isim takma, kötü sözler söyleme **sözel şiddettir**.
- Kişiyi tehdit etme, kişisel eşyaya zarar verme, oyunlara almama, sevgi ve ilgi göstermeme, küsme, küçük düşürme, aşağılama, kişinin yapmak istemediği şeyleri yapması için baskı yapma **duygusal şiddettir**.

❖ Günlük hayatta hepimiz biraz önce bahsettiğimiz türden olaylarla karşılaşırız ve bunlarla baş etmek için hepimiz yöntemler kullanırız.

ŞİMDİ BU YÖNTEMLER VE VERDİĞİMİZ TEPKİLER ÜZERİNE KONUŞACAĞIZ.

Ali'nin Hikayesi...

Ali okulun bahçesinde arkadaşlarıyla futbol oynuyordu. Batuhan oyunu kendi başlatmak için arkadaşlarından topu istedi. Ali topu Batuhan'a atmadı. Oyunun zaten devam ettiğini söyledi. İstekleri kabul edilmeyince çok öfkelenen Batuhan topu Ali'nin elinden alarak Ali'ye vurdu. Ali ve

● **Batuhan bu durum karşısında ne yapmalı?**

Ali...

- Batuhan topu istediğinde topu neden vermediğini açıklayabilir.
- Batuhan yanlış bir ifadeyle topu istediye onu uyarabilir
- Batuhan'a oyun kurallarına uymasını söyleyebilir
- Topla sırayla oynayabilirler.

Batuhan...

- Topu neden vermediğini sorabilir.
- Topu doğru bir ifadeyle isteyebilir.
- Topu vermediğinde ne hissettiğini söyleyebilir.
- Ali'nin empati yapmasını isteyebilir.
- Çok öfkeleniyse çevresine zarar vermemek için önce içinden ona kadar sayıp öfkesi geçmezse ortamı terk edebilir.
- Öfkesi geçtiği zaman arkadaşıyla konuşabilir.
- Öfkesini kontrol edemiyorsa rehber öğretmenden yardım alabilir.

ÖFKEMİZİ KONTROL EDEBİLİRİZ!

- ⦿ **Derin nefes alın.**
- ⦿ **İçinizden 10 a kadar sayın.**
- ⦿ **Kendinize “sakin ol” deyin.**
- ⦿ **Arkadaşınıza öfkelendiğinizizi konuşmaya ara vermek istediğinizi söyleyin.**
- ⦿ **Öfkeniz devam ediyorsa bulunduğunuz ortamı terk edin.**
- ⦿ **Sakinleşince arkadaşınızla sorun ve çözüm hakkında konuşun.**

Elif'in Hikayesi

Elif resim dersinde resim yaparken arkadaşı Hilal, Elif'ten kırmızı boya kalemini kendisine vermesini istedi. Elif bayrak resmi yaptığı için kırmızı boyayı kendisinin kullanacağını söyleyerek boyayı ona vermedi. Bunun üzerine Hilal, Elif'e kötü sözler söyledi. Elif ve Hilal bu durum karşısında ne yapmalı?

Elif...

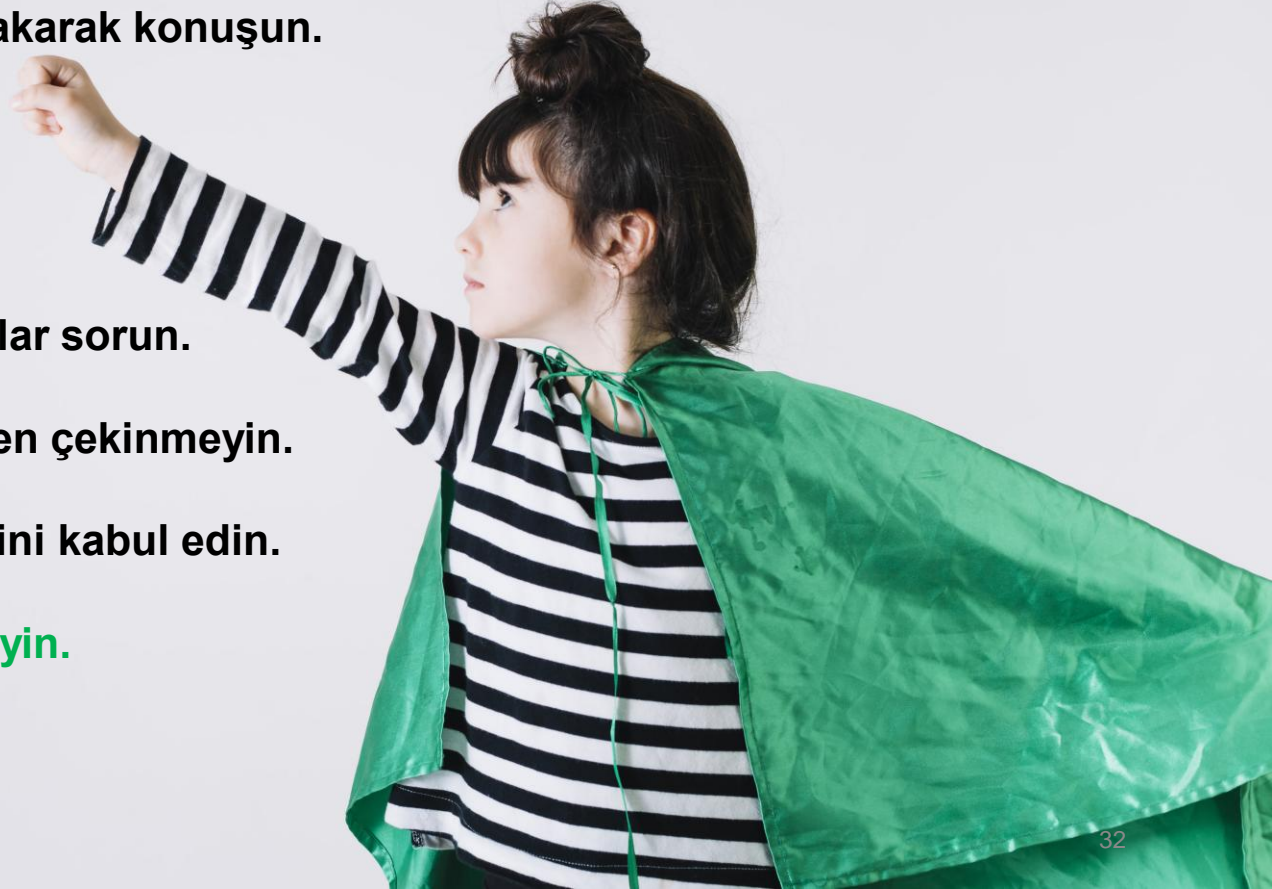
- ⦿ **Neden kalemı vermediğini açıklayabilir.**
- ⦿ **Kalemle işi yoksa kalemı verebilir. Arkadaşını masaya davet edip beraber kullanabilirler.**
- ⦿ **Başka bir arkadaşından almasını söyleyebilir.**
- ⦿ **Kendisine söylenen kötü sözden dolayı üzüldüğünü söyleyebilir.**

Hilal...

- Arkadaşının kalemi vermek zorunda olmadığını kabullenebilir.
- Kötü söz söylemenin hata olduğunu fark edip özür dileyebilir.
- Elif kalemi vermediğinde ne hissettiğini açıklayabilir.

Doğru İletiřim Kuruyorum 😊

- ⦿ Arkadaşlarınızın yüzüne bakarak konuşun.
- ⦿ Sakin bir şekilde konuşun.
- ⦿ Dinlediđinizi belli edin.
- ⦿ Daha iyi anlamak için sorular sorun.
- ⦿ Duygularınızı ifade etmekten çekinmeyin.
- ⦿ Herkesin hata yapabileceđini kabul edin.
- ⦿ **Hata yaptığınızda özür dileyin.**

**Peki sizce
şiddete maruz
kalan kişiler ne
hisseder?**

**Sizce Şiddet
uygulayan
kişiler ne
hisseder?**

Sabırsızlık

Güvensizlik

Öfke

Suçluluk
hissi

Sevgisiz

Mutsuzluk

Yalnızlık

“

© ***Şiddet içerikli davranışlar gösteren bireyler de, şiddete maruz kalan bireyler de bu şekilde benzer duyguları hissedebilir. Önemli olan hissettiğimiz bu duyguları doğru bir şekilde ifade edebilmektir ve problemleri doğru bir şekilde çözebilmektir..***

Mert'in Hikayesi

•Türkçe dersinde öğretmen zıt anlamlı eş anlamlı kelimeler konusunu işlerken sorduğu soruya parmak kaldıranlar arasından Mert'e söz hakkı verdi. Mert soruyu yanlış cevapladı. Bunun üzerine Aslı gülererek "yine yanlış yaptın" dedi ve bütün sınıf gülmeye başladı...

••*Sizce Bu Hikayenin Devamında Ne Olmuştur?*

Tüm sınıfın ona gülmesinden utanan Mert başını sıraya koydu. Bunu fark eden öğretmen sınıftaki herkesin kendisini Mert' in yerine koymasını istedi. Sorulara bazen yanlış cevaplar verebileceğimizi, bunun normal bir durum olduğunu, yapılan hataya gülüp alay etmenin doğru bir davranış olmadığını söyledi. Yaptıklarının hatalı bir davranış olduğunu fark eden arkadaşları teneffüste Mert' in yanına gelerek ondan özür dilediler. Önemsendiğini hisseden Mert mutlu oldu.

Melih'in Hikayesi

Melih teneffüste futbol oynayan arkadaşlarının yanına gidip oyuna katılmak istediğini söyledi. Ama arkadaşları onu oyuna almadı. Melih saklambaç oynayan diğer arkadaşlarının yanına giderek onların oyununa katılmak istedi. O arkadaşları da oyuna almayınca kimse benimle oynamak istemiyor çünkü beni sevmiyorlar diye ağlamaya başladı. Sınıf arkadaşı Kerem tüm bunları gördü...

•Sizce Bu Hikayenin Devamında Ne Olmuştur?

MELİH'İN HİKAYESİ

Kerem sınıf öğretmenine gidip Melih'in yalnız kalmasına üzüldüğünü ona yardım etmek istediğini ama ne yapacağını bilemediğini söyledi. Öğretmen arkadaşına yardım etmek isteyen Kerem' e teşekkür etti ve tüm sınıfı bir araya topladı. Beraber bir oyun oynayacaklarını söyledi. Sınıfı iki takıma ayırarak mendil kapmaca oyununu oynatmaya başladı. Sınıftaki tüm öğrenciler oyun oynarken çok eğlendi. Arkadaşları Melih'e şans vermeyip oyuna almadıkları için pişman oldular. Daha sonraki oyunlarında Melih'i de dahil ettiler. Melih Kerem' in kendisine yardımcı olmasına çok mutlu oldu ve yalnız olmadığını hissetti . İhtiyacı olduğunda arkadaşlarından destek alabileceğini öğrendi...

SON OLARAK;

- Her öğrencinin oyun oynama, isteklerini ifade etme, mutlu bir şekilde yaşama hakkı vardır. Bunlar çocuk haklarından bazılarıdır.
- Birbirimize saygı duyarak, farklılıklarımızı kabul ederek, duygularımızın farkında olarak bu haklarımızı kullanabiliriz.
- Bu sayede kendimize, başkalarına ve çevremize zarar vermeden mutlu bir hayata sahip oluruz...

SON OLARAK;

- Bir başka kişiye kasıtlı olarak zarar vermek şiddettir ve suçtur.
- Başkalarının haklarını kullanmasını engellemek bir suçtur ve her suçun bir cezası bulunmaktadır.
- Kendi haklarımızı kullanmak istiyorsak başkalarının da bu haklara sahip olduğunu unutmamalıyız.

SON OLARAK;

- Zor durumlarda yardım isteyebileceğiniz kişiler vardır. Bu kişiler sınıf öğretmeniniz, rehber öğretmeniniz, nöbetçi öğretmen, anne babanız veya güvendiğiniz bir yetişkin olabilir.
- Bunun dışında güvende kalabilmek için yardım isteyebileceğiniz kuruluşlar da bulunmaktadır.

GÜVENDE
KALABİLMEK İÇİN
GEREKLİ GÜVENLİK
NUMARALARINI
KAYDET

Ambulans: 112

Polis:112

İtfaiye:112

TEŞEKKÜRLER

KAYNAKÇA

Akgün, S. ve Araz, A. (2010). Anlaşmazlıklarımızı çözebiliriz: Bir çatışma çözümü eğitimi programı tanıtımı. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 11(1), 1-17.

Çetiner, Ş.G. (2006). *Aile içi şiddet yaşayan kadınlarda cinsel sorunlar ve intihar olasılığı*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi.

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Teknik Destek Projesi. (2015). Revize Erken Uyarı Uygulamaları Kitapçığı. Erişim Adresi: http://kirklareli.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2015_12/31114710_revizeerkenuyaruygulamalarkitap.pdf.

Tezel, A. (2002). Çocuğa yönelik şiddet. *Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 5(1), 93-100.

<https://www.unicefturk.org/>